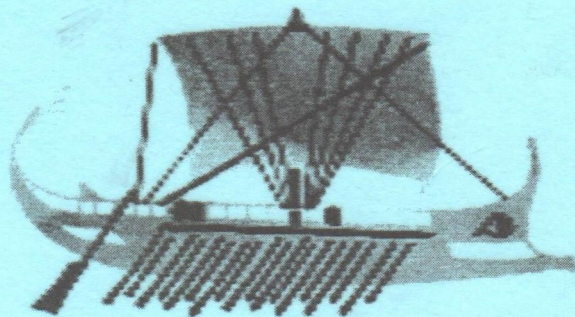

საქართველოს კანონი

საქართველო

მეზღვაურთა მომზადებისა
და დიპლომირების შესახებ

საზღვაო-სამაშველო
სამსახურის შესახებ

წინასიტყვაობა

საქართველოს კანონი „მეზღვაურთა მომზადებისა და დიპლომირების შესახებ“ თავისი შინაარსითა და დანიშნულებით სახელისუფლო პოლიტიკის რეალიზაციის ის მნიშვნელოვანი დოკუმენტია, რომელიც განსაზღვრავს საზღვაო საერთაშორისო ინტეგრაციაში საქართველოს მონაწილეობის დონესა და ხარისხს.

იგი საქართველოს პარლამენტის საზღვაო კანონმდებლობის ლოგიკურ შედეგს წარმოადგენს, რადგანაც „საქართველოს საზღვაო კოდექსითა“ და „საზღვაო სივრცის შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრულ ეკონომიკურ-სამართლებრივ სივრცეში მიმდინარე პროცესებმა მეზღვაურთა საკადრო რეფორმის გატარების აუცილებლობის წინაშე დაგვადგინა.

განსაკუთრებით აღსანიშნავია, რომ საქართველოს კანონმა „მეზღვაურთა მომზადებისა და დიპლომირების შესახებ“ ძლიერი საკანონმდებლო ბაზა შექმნა, რათა ჩვენში საერთაშორისო საზღვაო ორგანიზაციის მიერ აღიარებული თანამედროვე სტანდარტების დონეზე იქნეს უზრუნველყოფილი მეზღვაურთა არა მარტო მომზადება-დიპლომირების მთელი საქმე, არამედ საზღვაო ნაოსნობაც მისი უსაფრთხოებისა და საიმედოობის თვალსაზრისით. პრაქტიკულად იგი აგრ-

ძელებს საქართველოს საზღვაო საკანონმდებლო ბაზის ფორმირების დაწყებულ პროცესს, რომელმაც ის კიდევ უფრო დახვეწა და მასშტაბური გახადა საზღვაო ნაოსნობის სპეციფიკური თავისებურებებიდან გამომდინარე. ამ თვალსაზრისით, თუ გავითვალისწინებთ, საქართველოს დროშის ქვეშ უკვე მრავალი გემი დაცურავს, რომელთა სამეთაურო შემადგენლობის საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის დადასტურება-აღიარება საქართველოს ტრანსპორტისა და კომუნიკაციების სამინისტროს საზღვაო ადმინისტრაციის იურისდიქციაში შედის, კანონი თავისი მნიშვნელობით საუწყებო ჩარჩოებს სცილდება.

ზაზი უნდა გაესვას იმ გარემოებას, რომ კანონში მეზღვაურთა მომზადებასა და დიპლომირებასთან დაკავშირებული ყველა საკითხი ერთიანი საკანონმდებლო კრიტერიუმებით არის დადგენილი, ხოლო მეთაურთა შემადგენლობისადმი წაყენებული მოთხოვნები გემის ტიპების გათვალისწინებით, ცალკე თავად არის მოცემული, რაც მკაცრ ჩარჩოებში აქცევს მათი შეფასების პარამეტრებს, რითაც, ფაქტობრივად, გამორიცხავს მეზღვაურთა სამეთაურო კადრების შერჩევა-გაწაფილების პროცესში კორუფციის დაშვების შესაძლო გარემოებებს.

თამამად შეიძლება ითქვას, რომ კანონი „მეზღვაურთა მომზადებისა და დიპლომირების შესახებ“ სრულად განსაზღვრავს ჩვენს ქვეყანაში მეზღვაურთა მომზადებისა და დიპლომირების ერთიან სისტემას საქართველოს კანონმდებლობისა და მეზღვაურთა მომზადების, დიპლომირებისა და ვახტის გაწევის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

პეტრე ბერაია

*საქართველოს პარლამენტის წევრი,
საზღვაო საკითხთა ქვეკომიტეტის თავმჯდომარე*

საქართველოს კანონი

მეზღვაურთა მომზადებისა და დიპლომირების შესახებ

ეს კანონი ადგენს საქართველოში მეზღვაურთა მომზადებისა და დიპლომირების ერთიან სისტემას საქართველოს კანონმდებლობის და მეზღვაურთა დიპლომირების, მომზადებისა და ვახტის გაწევის საერთაშორისო სტანდარტების მოთხოვნათა შესაბამისად.

ეს კანონი არ ვრცელდება სამხედრო მეზღვაურთა მომზადებასა და დიპლომირებაზე.

თავი I ზოგადი დებულებანი

მუხლი 1. ტერმინების განმარტება

ამ კანონში გამოყენებულ ტერმინებს აქვთ შემდეგი მნიშვნელობა:

ა) ადმინისტრაცია – საქართველოს ტრანსპორტისა და კომუნიკაციების სამინისტროს საზღვაო ადმინისტრაცია;

ბ) საზღვაო დიპლომი (შემდგომში – დიპლომი) – კომპეტენტურობის დამადასტურებელი დოკუმენტი, რომელიც გაცემულია ან აღიარებულია საქართველოს ტრანსპორტისა და კომუნიკაციების სამინისტროს საზღვაო ადმინისტრაციის მიერ და უფლებას აძლევს მის მფლობელს დაეკავოს ამ დოკუმენტით გათვალისწინებული თანამდებობა;

გ) განათლების დიპლომი – მიღებული განათლების დამადასტურებელი დოკუმენტი, რომელიც გაიცემა საზღვაო სასწავლებლის მიერ „განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად;

დ) მოწმობა – დოკუმენტი, რომელიც ადასტურებს მეზღვაურის მიერ მომზადების სპეციალური კურსის გავლას;

ე) თეორიული მომზადების აღიარებული კურსი – შესაბამის საზღვაო სასწავლებელში, რომლის სასწავლო პროგრამა შეესაბამება

როგორც საერთაშორისო სტანდარტებს, ისე საქართველოს კანონმდებლობას და დამტკიცებულია ადმინისტრაციის მიერ, სპეციალური საზღვაო განათლების შედეგად მიღებული თეორიული მომზადების დონე;

ვ) საზღვაო სასწავლო-საწვრთნელი ცენტრი (შემდგომში – ცენტრი) – საერთაშორისო სტანდარტებით აღიარებული მეზღვაურთა გადამზადების ცენტრი;

ზ) დაწყებითი საზღვაო განათლება – საზღვაო სკოლაში ერთწლიანი თეორიული მომზადების აღიარებული კურსი, რომლის გავლის შემდეგ გაიცემა გემზე დამხმარე დონის მუშა სპეციალისტის მოწმობა;

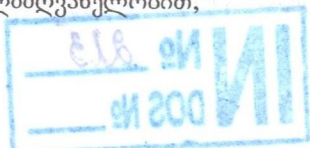
თ) საშუალო საზღვაო განათლება – საზღვაო სასწავლებელში სამწლიანი თეორიული მომზადების აღიარებული კურსი, რომლის გავლის შემდეგ გაიცემა განათლების დიპლომი, რომელიც იძლევა გემზე ექსპლუატაციის დონის თანამდებობის დაკავების უფლებას;

ი) უმაღლესი საზღვაო განათლება – უმაღლეს საზღვაო სასწავლებელში ოთხწლიანი თეორიული მომზადების აღიარებული კურსი, რომლის გავლის შემდეგ გაიცემა განათლების დიპლომი, რომელიც იძლევა გემზე მართვის დონის თანამდებობის დაკავების უფლებას;

კ) მართვის დონე (ადმინისტრაციული) – პასუხისმგებლობის დონე, რომელიც დაკავშირებულია გემის კაპიტნის, უფროსი თანამემწის, უფროსი მექანიკოსის ან მეორე მექანიკოსის მიერ სათანადო თანამდებობრივი ფუნქციების შესრულებასთან;

ლ) ექსპლუატაციის დონე (ოპერატიული) – პასუხისმგებლობის დონე, რომელიც დაკავშირებულია გემის კაპიტნის სავახტო თანამემწის, სავახტო მექანიკოსისა და რადიოოპერატორის მიერ თანამდებობრივი ფუნქციების შესრულებასთან სათანადო პროცედურების შესაბამისად და, რომელიც ხორციელდება კაპიტნის უფროსი თანამემწის, უფროსი მექანიკოსის ხელმძღვანელობით;

მ) დამხმარე დონე – პასუხისმგებლობის დონე, რომელიც დაკავშირებულია გემზე რიგითი შემადგენლობის მიერ თანამდებობრივი ფუნქციების შესრულებასთან, ექსპლუატაციის ან მართვის დონეზე მომუშავე პირის ხელმძღვანელობით;

შორის და სანაპირო ზოლის გასწვრივ, ნაპირიდან არა უმეტეს 50 საზღვაო მილის დაშორებით;

ო) საერთაშორისო სტანდარტები – საერთაშორისო საზღვაო ორგანიზაციის (IMO) მიერ დაწესებული მეზღვაურთა მომზადების, დიპლომირებისა და ეახტის გაწვევის სტანდარტები;

პ) GMDSS – საზღვაო კავშირის გლობალური სისტემა, რომელიც გამოიყენება ძიებისა და უბედურების შემთხვევის დროს;

ჟ) სუპერინტენდენტი – საზღვაო მომზადების მქონე კომპანიის თანამდებობის პირი, რომელიც უშუალოდ აგებს პასუხს გემის ტექნიკურ ექსპლუატაციაზე ან/და ნაოსნობის უსაფრთხოებაზე;

რ) საერთო ტევადობა – საერთაშორისო სტანდარტებით განსაზღვრული გემის ზომის პირობითი სიდიდე.

მუხლი 2. მეზღვაურთა მომზადების სისტემა

1. მეზღვაურთა მომზადების სისტემის შემადგენელი ნაწილია დაწესებითი, საშუალო და უმაღლესი საზღვაო განათლება.

2. (ამოღებულია)

3. ნაოსნობაში მუშაობის მსურველს, მიღებული საზღვაო განათლებისა და კვალიფიკაციის შესაბამისად, გემზე პასუხისმგებლობის ყველა დონის თანამდებობის დაკავებისა და თანამდებობრივი გადაადგილება-მონაცვლეობის უფლებას აძლევს ადმინისტრაციის მიერ გაცემული დიპლომი და მოწმობა, რომელთა გაცემისა და მიღების წესი და პირობები რეგულირდება ამ კანონით.

4. მეზღვაურმა 5 წელიწადში ერთხელ შესაბამის საზღვაო სასწავლებელში ან ცენტრში უნდა გაიაროს გადამზადების კურსი, რომელსაც აფინანსებს გემთმფლობელი ან/და თვითონ მეზღვაური.

5. გემთმფლობელი ვალდებულია უზრუნველყოს გემზე მეზღვაურთა მომზადება საერთაშორისო სტანდარტების მოთხოვნათა შესაბამისად.

6. ეს კანონი აღიარებს ბათუმის სახელმწიფო საზღვაო აკადემიის განსაკუთრებულ როლს მეზღვაურთა მომზადების და საზღვაო მეცნიერების დარგში.

მუხლი 3. ადმინისტრაციის მიერ მეზღვაურთა მომზადებისა და დიპლომირების სისტემის აღიარება

1. ადმინისტრაცია 2 წელიწადში ერთხელ ამოწმებს, რამდენად შეესაბამება საზღვაო სასწავლებლის და ცენტრის სპეციალური საზღვაო სასწავლო პროგრამები საქართველოს კანონმდებლობისა და საერთაშორისო სტანდარტების მოთხოვნებს.

2. საზღვაო სასწავლებელში ზოგადი განათლების მიღება ხდება „განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

3. საზღვაო სასწავლებელი და ცენტრი უნდა იყოს აღიარებული ადმინისტრაციის მიერ საქართველოს კანონმდებლობისა და საერთაშორისო სტანდარტების მოთხოვნათა შესაბამისად.

4. ადმინისტრაცია ცნობს სხვა სახელმწიფოს საზღვაო ადმინისტრაციის მიერ გაცემულ დიპლომს, თუ ამ სახელმწიფოში მეზღვაურთა მომზადებისა და დიპლომირების სისტემა აღიარებულია საერთაშორისო საზღვაო ორგანიზაციის მიერ ან არსებობს სახელმწიფოთაშორისი შეთანხმება.

5. ადმინისტრაცია ვალდებულია მეზღვაურთა მომზადებისა და დიპლომირების შესახებ საქართველოს კანონმდებლობაში შეტანილი ცვლილებების თაობაზე აცნობოს საერთაშორისო საზღვაო ორგანიზაციას და იმ სახელმწიფოთა ეროვნულ ადმინისტრაციებს, რომლებთანაც საქართველოს დადებული აქვს შეთანხმება.

მუხლი 4. გემის უზრუნველყოფა ნორმატიული აქტებით

1. გემთმფლობელი ვალდებულია უზრუნველყოს გემზე საქართველოს საზღვაო სფეროში მოქმედი ნორმატიული აქტებისა და საერთაშორისო საზღვაო კონვენციების არსებობა.

2. ადმინისტრაცია ამოწმებს გემზე საქართველოს საზღვაო სფეროში მოქმედი ნორმატიული აქტებისა და საერთაშორისო საზღვაო კონვენციების არსებობას.

**მუხლი 5. პედაგოგის, ინსტრუქტორისა და
გამომცდელის კვალიფიკაცია**

პედაგოგს, ინსტრუქტორსა და გამომცდელს, რომლებიც ასწავლიან სპეციალურ სასწავლო დისციპლინებს, უნდა ჰქონდეთ მიღებული სათანადო უმაღლესი საზღვაო განათლება, ჰქონდეთ უფროს სამეთაურო შემადგენლობაში მუშაობის არანაკლებ 3 წლის სტაჟი ან კომპანიის სუპერინტენდენტად მუშაობის არანაკლებ 2 წლის სტაჟი, ან სამეცნიერო ხარისხი სპეციალობის მიხედვით.

**მუხლი 6. კანდიდატისათვის დაწესებული ზოგადი
მოთხოვნები**

1. ადმინისტრაცია საქართველოსა და უცხო ქვეყნის მოქალაქეს ანიჭებს გემის სამეთაურო შემადგენლობის პირის წოდებას, თუ:

- ა) იგი არის არანაკლებ 18 წლისა;
- ბ) ჯანმრთელობის მდგომარეობით აკმაყოფილებს ადმინისტრაციის მოთხოვნებს საქართველოს კანონმდებლობისა და საერთაშორისო სტანდარტების მოთხოვნათა შესაბამისად;
- გ) მართვის დონის შესაბამისი თანამდებობის დაკავებისას აქვს სათანადო უმაღლესი საზღვაო განათლება;
- დ) ექსპლუატაციის დონის შესაბამისი თანამდებობის დაკავებისას აქვს სათანადო საშუალო საზღვაო განათლება;
- ე) აქვს შესაბამისი დიპლომი;
- ვ) აქვს შესაბამისი მოწმობა;
- ზ) აქვს გემზე მუშაობის შესაბამისი სტაჟი;
- თ) თანამდებობრივი მოვალეობის მოთხოვნათა ფარგლებში ფლობს ინგლისურ ენას.

2. ამ მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტის მოთხოვნა არ ვრცელდება გემის კაპიტანზე, რომელიც უნდა იყოს არანაკლებ 20 წლისა.

მუხლი 7. გემთმფლობელისა და გემის კაპიტნის პასუხისმგებლობა

1. სათანადო დიპლომის ან მოწმობის არმქონე მეზღვაურის სამუშაოდ დაქირავება იწვევს გემთმფლობელისა და გემის კაპიტნის პასუხისმგებლობას საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.
2. გემთმფლობელი ვალდებულია დანიშნოს გემის მეზღვაურთა მომზადებაზე პასუხისმგებელი პირი.
3. გემთმფლობელი ვალდებულია გემის უფროსი სამეთაურო შემადგენლობიდან დანიშნოს გემზე მეზღვაურთა მომზადებაზე პასუხისმგებელი პირი.
4. გემთმფლობელი ვალდებულია გემის უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად დააკომპლექტოს გემი მეზღვაურთა მინიმალური შემადგენლობით, რომელიც განისაზღვრება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

მუხლი 8. საშეღავათო ნებართვები

1. მეზღვაურის სიკვდილის, ავადმყოფობის ან/და დაშავების შემთხვევაში, აგრეთვე სხვა გაუთვალისწინებელი გარემოებების წარმოქმნისას ადმინისტრაციას უფლება აქვს გასცეს სათანადო დიპლომის არმქონე მეზღვაურის განსაზღვრული ვადით თანამდებობაზე დანიშვნის ნებართვა, თუ მისი კვალიფიკაცია აკმაყოფილებს ადმინისტრაციის მოთხოვნებს.
2. საშეღავათო ნებართვით მუშაობის ვადა არ უნდა აღემატებოდეს 4 თვეს.
3. საშეღავათო ნებართვებს გემის კაპიტნისა და უფროსი მექანიკოსის თანამდებობების დასაკავებლად ადმინისტრაცია გასცემს მხოლოდ მეზღვაურის სიკვდილის, ავადმყოფობის ან/და დაშავების შემთხვევაში, აგრეთვე სხვა გაუთვალისწინებელი გარემოებების წარმოქმნისას, არა უმეტეს ერთი თვის ვადით.
4. საშეღავათო ნებართვებს რადიოსპეციალისტისა და რადიოტელეფონისტის თანამდებობების დასაკავებლად ადმინისტრაცია გასცემს მხოლოდ რადიოკავშირის რეგლამენტით გათვალისწინებულ შემთხვევებში.

5. ნებისმიერი თანამდებობის დასაკავებელი საშეღავათო ნებართვა გაიცემა მხოლოდ იმ პირზე, რომელსაც აქვს ერთი საფეხურით ნაკლებ თანამდებობაზე დასანიშნი დიპლომი.

6. გემთმფლობელი ვალდებულია სათანადო დიპლომის არმქონე მეზღვაური უმოკლეს ვადაში შეცვალოს სათანადო დიპლომის მქონე სპეციალისტით.

მუხლი 9. გემზე მეზღვაურთა მომზადება

1. გემის კაპიტანი წერილობითი ბრძანების საფუძველზე ნიშნავს მეზღვაურთა მომზადებაზე პასუხისმგებელ პირებს შემდეგ თანამდებობათა მიხედვით: კაპიტნის უფროს თანამშემწეს – შტურმანების, მატროსებისა და მომსახურე პერსონალის მოსამზადებლად, უფროს მექანიკოსს – მექანიკოსების მოსამზადებლად, მეორე მექანიკოსს – მოტორისტების მოსამზადებლად.

2. მეზღვაურთა მომზადებაზე პასუხისმგებელი პირები შეიმუშავენ სასწავლო გეგმებს, რომლებსაც ამტკიცებს გემის კაპიტანი.

3. გემის კაპიტანი აკონტროლებს ეკიპაჟის მზადების პროცესს და სასწავლო გეგმების შესრულების შესახებ სამ თვეში ერთხელ აცნობებს გემთმფლობელს.

4. გემის კაპიტანი გემთმფლობელს ყოველწლიურად წარუდგენს წერილობით ანგარიშს ეკიპაჟის მომზადების შესახებ. ანგარიშს თან უნდა ერთვოდეს სასწავლო გეგმები, მეცადინეობათა პროგრამები და მეზღვაურთა სია, მათი ცოდნის შეფასების მითითებით.

5. გემთმფლობელის მიერ მეზღვაურთა მომზადებაზე დანიშნული პასუხისმგებელი პირი გემთმფლობელს წარუდგენს სრულ ანგარიშს მეზღვაურთა მომზადების შესახებ და მიუთითებს არსებულ პრობლემებსა და მათი გადაჭრის გზებზე.

მუხლი 10. მეზღვაურთა რეგისტრაცია და აღრიცხვა

1. ადმინისტრაცია აწარმოებს დიპლომისა და მოწმობის მქონე მეზღვაურთა რეგისტრაციას.

2. გემთმფლობელი ვალდებულია აწარმოოს მეზღვაურთა საბუთებისა და მონაცემების აღრიცხვა-შენახვა და ოფიციალური მოთხოვნისთანავე უზრუნველყოს მათი საჯაროობა.

თავი II სამეთაურო შემაღლების წოდებები

მუხლი 11. გემთწამყვანების წოდებები

გემთწამყვანებს ენიჭებათ შემდეგი წოდებები:

- ა) 3000 და მეტი საერთო ტევადობის გემის კაპიტანი;
- ბ) 500-დან 3000-მდე საერთო ტევადობის გემის კაპიტანი;
- გ) 500-ზე ნაკლები საერთო ტევადობის გემის კაპიტანი;
- დ) 3000 და მეტი საერთო ტევადობის გემის კაპიტნის უფროსი თანამემწე;
- ე) 500-დან 3000-მდე საერთო ტევადობის გემის კაპიტნის უფროსი თანამემწე;
- ვ) 500-ზე ნაკლები საერთო ტევადობის გემის კაპიტნის უფროსი თანამემწე;
- ზ) 500 და მეტი საერთო ტევადობის გემის კაპიტნის სავახტო თანამემწე;
- თ) 500-ზე ნაკლები საერთო ტევადობის გემის კაპიტნის სავახტო თანამემწე.

მუხლი 12. გემთმექანიკოსების წოდებები

გემთმექანიკოსებს ენიჭებათ შემდეგი წოდებები:

- ა) 3000 კვტ და მეტი სიმძლავრის მთავარი ძალოვანი დანადგარის მქონე გემის უფროსი მექანიკოსი;
- ბ) 750 კვტ-დან 3000კვტ-მდე სიმძლავრის მთავარი ძალოვანი დანადგარის მქონე გემის უფროსი მექანიკოსი;
- გ) 3000 კვტ და მეტი სიმძლავრის მთავარი ძალოვანი დანადგარის მქონე გემის მეორე მექანიკოსი;
- დ) 750 კვტ-დან 3000კვტ-მდე სიმძლავრის მთავარი ძალოვანი დანადგარის მქონე გემის მეორე მექანიკოსი;
- ე) 750 კვტ და მეტი სიმძლავრის მთავარი ძალოვანი დანადგარის მქონე გემის სავახტო მექანიკოსი;
- ვ) 750 კვტ-ზე ნაკლები სიმძლავრის მთავარი ძალოვანი დანადგარის მქონე გემის სავახტო მექანიკოსი.

მუხლი 13. გემის ელექტროინჟინრების წოდებები

გემის ელექტროინჟინრებს ენიჭებათ შემდეგი წოდებები:

- ა) გემის პირველი თანრიგის ელექტროინჟინერი;
- ბ) გემის მეორე თანრიგის ელექტროინჟინერი.

მუხლი 14. გემის რადიოსპეციალისტების წოდებები

გემის რადიოსპეციალისტებს ენიჭებათ შემდეგი წოდებები:

- ა) GMDSS ოპერატორი;
- ბ) შეზღუდული რაიონის GMDSS ოპერატორი;
- გ) ოპერატორ-რადიოტელეფონისტი;
- დ) გემის რადიოელექტრონული მოწყობილობის პირველი კლასის ოპერატორი;
- ე) გემის რადიოელექტრონული მოწყობილობის მეორე კლასის ოპერატორი.

მუხლი 15. თანამდებობების განაწილება პასუხისმგებლობის დონის მიხედვით

1. გემის მართვის დონეზე პასუხისმგებელ უფროს სამეთაურო შემადგენლობას განეკუთვნებიან:

- ა) გემის კაპიტანი;
- ბ) გემის კაპიტნის უფროსი თანაშემწე;
- გ) უფროსი მექანიკოსი;
- დ) მეორე მექანიკოსი.

2. გემის ექსპლუატაციის დონეზე პასუხისმგებელ საშუალო სამეთაურო შემადგენლობას განეკუთვნებიან:

- ა) მეორე შტურმანი (მეორე თანაშემწე);
- ბ) მესამე შტურმანი (მესამე თანაშემწე);
- გ) მესამე მექანიკოსი;
- დ) მეოთხე მექანიკოსი;
- ე) ელექტროინჟინერი;
- ვ) გემის რადიოსადგურის უფროსი;
- ზ) რადიოოპერატორი;

თ) გემის ექიმი;

ი) ბოცმანი.

3. გემის დამხმარე დონის პასუხისმგებელ სპეციალისტებს (რიგითი შემადგენლობა) განეკუთვნებიან ეკიპაჟის ის წევრები, რომლებიც მითითებულნი არ არიან ამ მუხლის პირველ და მე-2 პუნქტებში.

4. ადმინისტრაცია ადგენს რიგითი შემადგენლობისადმი წაყენებულ მოთხოვნებს.

თავი III

საქმეთაურო შემადგენლობისადმი წაყენებული მოთხოვნები

მუხლი 16. 500-ზე ნაკლები საერთო ტევადობის გემის კაპიტნის სავახტო თანაშემწე

1. სანაპირო ნაოსნობის 500-ზე ნაკლები საერთო ტევადობის გემის კაპიტნის სავახტო თანაშემწე ამ კანონის მე-6 მუხლში აღნიშნული ზოგადი მოთხოვნების დაკმაყოფილების გარდა ვალდებულია:

ა) ჰქონდეს საგემბანო შემადგენლობაში მუშაობის არანაკლებ 12 თვის აღიარებული სტაჟი, მათ შორის, კაპიტნის ან კაპიტნის დიპლომირებული სავახტო თანაშემწის ხელმძღვანელობით ხიდურზე ვახტზე დგომის არანაკლებ 6 თვის სტაჟი;

ბ) აღნიშნული ტიპის გემზე მუშაობისათვის საჭირო პროფესიული ცოდნით აკმაყოფილებდეს ადმინისტრაციის მოთხოვნებს საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

2. გემის კაპიტნის სავახტო თანაშემწეს, რომელიც მუშაობს სანაპირო ნაოსნობის გარეთ მცურავ 500-ზე ნაკლები საერთო ტევადობის გემზე, უნდა ჰქონდეს 500 და მეტი საერთო ტევადობის გემზე მუშაობის შესაბამისი დიპლომი.

მუხლი 17. 500 და მეტი საერთო ტევადობის გემის კაპიტნის სავახტო თანაშემწე

1. 500 და მეტი საერთო ტევადობის გემის კაპიტნის სავახტო თანაშემწე ამ კანონის მე-6 მუხლში აღნიშნული ზოგადი მოთხოვნების დაკმაყოფილების გარდა ვალდებულია:

ა) ჰქონდეს გემბანზე რიგით შემადგენლობაში მუშაობის არანაკლებ 12 თვის აღიარებული სტაჟი, მათ შორის, კაპიტნის ან კაპიტნის სავახტო თანაშემწის ხელმძღვანელობით ზიდურზე ვახტზე დგომის არანაკლებ 6 თვის სტაჟი;

ბ) რადიოკავშირის სფეროში პროფესიული გამოცდილებით აკმაყოფილებდეს ადმინისტრაციის მოთხოვნებს, რაც დასტურდება სათანადო მოწმობით.

2. გემის კაპიტნის სავახტო თანაშემწეს შეუძლია დაიკავოს კაპიტნის სავახტო თანაშემწის თანამდებობა, მეორე თანაშემწის თანამდებობის ჩათვლით, სანაპირო და საერთაშორისო ნაოსნობის ნებისმიერ გემზე.

მუხლი 18. 500-ზე ნაკლები საერთო ტევადობის გემის კაპიტნის უფროსი თანაშემწე

1. 500-ზე ნაკლები საერთო ტევადობის გემის კაპიტნის უფროსი თანაშემწე ამ კანონის მე-6 მუხლში აღნიშნული ზოგადი მოთხოვნების დაკმაყოფილების გარდა ვალდებულია:

ა) აკმაყოფილებდეს 500-ზე ნაკლები საერთო ტევადობის გემის კაპიტნის სავახტო თანაშემწისადმი წაყენებულ მოთხოვნებს და ჰქონდეს შესაბამისი დიპლომი;

ბ) ჰქონდეს გემზე კაპიტნის სავახტო თანაშემწედ მუშაობის არანაკლებ 24 თვის აღიარებული სტაჟი;

გ) აკმაყოფილებდეს ადმინისტრაციის მოთხოვნებს, რაც დასტურდება სათანადო მოწმობით.

2. კაპიტნის უფროსი თანაშემწეს, რომელიც მუშაობს 500-ზე ნაკლები საერთო ტევადობის გემზე და ასრულებს საერთაშორისო რეისებს, უნდა ჰქონდეს ადმინისტრაციის მიერ აღიარებული 500-დან 3000-მდე საერთო ტევადობის გემის კაპიტნის უფროსი თანაშემწედ მუშაობის შესაბამისი დიპლომი.

**მუხლი 19. 500-დან 3000-მდე საერთო ტევადობის გემის
კაპიტნის უფროსი თანაშემწე**

1. 500-დან 3000-მდე საერთო ტევადობის გემის კაპიტნის უფროსი თანაშემწე ამ კანონის მე-6 მუხლში აღნიშნული ზოგადი მოთხოვნების დაკმაყოფილების გარდა ვალდებულია:

ა) აკმაყოფილებდეს 500 და მეტი საერთო ტევადობის გემის კაპიტნის სავახტო თანაშემწისადმი წყენებულ მოთხოვნებს და ჰქონდეს შესაბამისი დიპლომი;

ბ) ჰქონდეს გემზე კაპიტნის სავახტო თანაშემწედ მუშაობის არანაკლებ 18 თვის აღიარებული სტაჟი;

გ) ავადმყოფის მოვლის აღიარებული კურსის ცოდნითა და გამოცდილებით აკმაყოფილებდეს ადმინისტრაციის მოთხოვნებს, რაც დასტურდება სათანადო მოწმობით.

2. გემის კაპიტნის უფროსი თანაშემწეს 3000-მდე საერთო ტევადობის გემზე შეუძლია დაიკავოს კაპიტნის უფროსი თანაშემწის თანამდებობა, ხოლო 3000 და მეტი საერთო ტევადობის გემზე – კაპიტნის სავახტო თანაშემწის თანამდებობა, კაპიტნის მეორე თანაშემწის თანამდებობის ჩათვლით.

**მუხლი 20. 3000 და მეტი საერთო ტევადობის გემის
კაპიტნის უფროსი თანაშემწე**

1. 3000 და მეტი საერთო ტევადობის გემის კაპიტნის უფროსი თანაშემწე ამ კანონის მე-6 მუხლში აღნიშნული ზოგადი მოთხოვნების დაკმაყოფილების გარდა ვალდებულია:

ა) აკმაყოფილებდეს 500 და მეტი საერთო ტევადობის გემის კაპიტნის თანაშემწისადმი წყენებულ მოთხოვნებს და ჰქონდეს შესაბამისი დიპლომი;

ბ) ჰქონდეს გემზე კაპიტნის სავახტო თანაშემწედ მუშაობის არანაკლებ 16 თვის აღიარებული სტაჟი;

გ) პირველადი ელემენტარული სამედიცინო დახმარების აღმოჩენის აღიარებული კურსის ცოდნით და გამოცდილებით აკმაყოფილებდეს ადმინისტრაციის მოთხოვნებს, რაც დასტურდება სათანადო მოწმობით.

2. გემის კაპიტნის უფროს თანაშემწეს ყოველგვარი შეზღუდვის გარეშე შეუძლია დაეკავოს კაპიტნის უფროსი თანაშემწის თანამდებობა სანაპირო და საერთაშორისო ნაოსნობის ნებისმიერ გემზე, ხოლო კაპიტნის თანამდებობა – 500-ზე ნაკლები საერთო ტევადობის გემზე.

მუხლი 21. 500-ზე ნაკლები საერთო ტევადობის გემის კაპიტანი

1. სანაპირო ნაოსნობის 500-ზე ნაკლები საერთო ტევადობის გემის კაპიტანი ამ კანონის მე-6 მუხლში აღნიშნული ზოგადი მოთხოვნების დამატყოფილების გარდა ვალდებულია:

ა) ჰქონდეს გემზე კაპიტნის უფროს თანაშემწედ მუშაობის არანაკლებ 12 თვის აღიარებული სტაჟი და შესაბამისი დიპლომი;

ბ) აღნიშნული ტიპის გემზე მუშაობისათვის საჭირო პროფესიული ცოდნით აკმაყოფილებდეს ადმინისტრაციის მოთხოვნებს საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

2. კაპიტანს, რომელიც მუშაობს სანაპირო ნაოსნობის გარეთ მცურავ 500-ზე ნაკლები საერთო ტევადობის გემზე და ასრულებს საერთაშორისო რეისებს, უნდა ჰქონდეს ადმინისტრაციის მიერ აღიარებული 500-დან 3000-მდე საერთო ტევადობის გემზე კაპიტნად მუშაობის შესაბამისი დიპლომი.

მუხლი 22. 500-დან 3000-მდე საერთო ტევადობის გემის კაპიტანი

1. 500-დან 3000-მდე საერთო ტევადობის გემის კაპიტანი ამ კანონის მე-6 მუხლში აღნიშნული ზოგადი მოთხოვნების დამატყოფილების გარდა ვალდებულია:

ა) აკმაყოფილებდეს 500 და მეტი საერთო ტევადობის გემის კაპიტნის უფროსი თანაშემწისადმი წაყენებულ მოთხოვნებს, ჰქონდეს შესაბამისი დიპლომი და ამ თანამდებობაზე მუშაობის არანაკლებ 18 თვის აღიარებული სტაჟი;

ბ) ჰქონდეს კაპიტნის უფროსი თანაშემწის დიპლომი;

83

გ) ავადმყოფის მოვლის აღიარებული კურსის ცოდნითა და გამოცდილებით აკმაყოფილებდეს ადმინისტრაციის მოთხოვნებს, რაც დასტურდება სათანადო მოწმობით.

2. გემის კაპიტანს სანაპირო და საერთაშორისო ნაოსნობის 3000-მდე საერთო ტევადობის გემზე შეუძლია დაიკავოს კაპიტნის თანამდებობა, ხოლო 3000 და მეტი საერთო ტევადობის გემზე – სამეთაურო თანამდებობა, გემის კაპიტნის მეორე თანაშემწის თანამდებობის ჩათვლით.

მუხლი 23. 3000 და მეტი საერთო ტევადობის გემის კაპიტანი

1. 3000 და მეტი საერთო ტევადობის გემის კაპიტანი ამ კანონის მე-6 მუხლში აღნიშნული ზოგადი მოთხოვნების დაკმაყოფილების გარდა ვალდებულია:

ა) აკმაყოფილებდეს 500 და მეტი საერთო ტევადობის გემის კაპიტნის უფროსი თანაშემწისადმი წაყენებულ მოთხოვნებს და ჰქონდეს შესაბამისი დიპლომი;

ბ) ჰქონდეს გემის კაპიტნის უფროს თანაშემწედ მუშაობის არანაკლებ 16 თვის აღიარებული სტაჟი ან 3000-მდე საერთო ტევადობის გემზე კაპიტნად მუშაობის არანაკლებ 12 თვის აღიარებული სტაჟი;

გ) ავადმყოფის მოვლის აღიარებული კურსის ცოდნითა და გამოცდილებით აკმაყოფილებდეს ადმინისტრაციის მოთხოვნებს, რაც დასტურდება სათანადო მოწმობით.

2. გემის კაპიტანს ყოველგვარი შეზღუდვის გარეშე შეუძლია დაიკავოს კაპიტნის თანამდებობა სანაპირო და საერთაშორისო ნაოსნობის ნებისმიერ გემზე.

მუხლი 24. 750 კვტ-ზე ნაკლები სიმძლავრის მთავარი ძალოვანი დანადგარის მქონე გემის სავახტო მექანიკოსი

1. 750 კვტ-ზე ნაკლები სიმძლავრის მთავარი ძალოვანი დანადგარის მქონე გემის სავახტო მექანიკოსი ამ კანონის მე-6 მუხლში აღნიშნული ზოგადი მოთხოვნების დაკმაყოფილების გარდა ვალდებულია:

ა) გაიაროს გემის მექანიკოსის სწავლების ან მომზადების კურსი, რომელიც ასევე უნდა მოიცავდეს სამაშველო კანჯოების გამოყენების და პირველადი ელემენტარული სამედიცინო დახმარების აღმოჩენის სწავლებას;

ბ) ჰქონდეს გემის სამანქანო შემადგენლობაში მუშაობის არანაკლებ 6 თვის აღიარებული სტაჟი;

გ) გაიაროს პრაქტიკული ხანძარსაწინააღმდეგო მომზადების აღიარებული კურსი;

დ) იცოდეს შრომის უსაფრთხოების ტექნიკის წესები.

2. სავახტო მექანიკოსს 750 კვტ-ზე ნაკლები სიმძლავრის მთავარი ძალოვანი დანადგარის მქონე გემზე შეუძლია დაიკავოს თანამდებობა მეორე მექანიკოსის თანამდებობამდე, ხოლო იმავე გემზე მეორე მექანიკოსის თანამდებობის დასაკავებლად უნდა ჰქონდეს ადმინისტრაციის მიერ აღიარებული 750 კვტ და მეტი სიმძლავრის მთავარი ძალოვანი დანადგარის მქონე გემის სავახტო მექანიკოსის დიპლომი.

მუხლი 25. 750 კვტ და მეტი სიმძლავრის მთავარი ძალოვანი დანადგარის მქონე გემის სავახტო მექანიკოსი

1. 750 კვტ და მეტი სიმძლავრის მთავარი ძალოვანი დანადგარის მქონე გემის სავახტო მექანიკოსი ამ კანონის მე-6 მუხლში აღნიშნული ზოგადი მოთხოვნების დაკმაყოფილების გარდა ვალდებულია:

ა) გაიაროს გემის მექანიკოსის სწავლების ან მომზადების კურსი, რომელიც ასევე უნდა მოიცავდეს სამაშველო კანჯოების გამოყენების და პირველადი ელემენტარული სამედიცინო დახმარების აღმოჩენის სწავლებას;

ბ) ჰქონდეს გემის სამანქანო შემადგენლობაში მუშაობის არანაკლებ 12 თვის აღიარებული სტაჟი;

გ) გაიაროს პრაქტიკული ხანძარსაწინააღმდეგო მომზადების აღიარებული კურსი;

დ) იცოდეს შრომის უსაფრთხოების ტექნიკის წესები.

2. სავახტო მექანიკოსს 750 კვტ-ზე ნაკლები სიმძლავრის მთავარი ძალოვანი დანადგარის მქონე გემზე შეუძლია დაიკავოს თანამდებობა

მეორე მექანიკოსის თანამდებობის ჩათვლით, ხოლო 750 კვტ დ მეტი სიმძლავრის მთავარი ძალოვანი დანადგარის მქონე გემზე თანამდებობა, მესამე მექანიკოსის თანამდებობის ჩათვლით.

მუხლი 26. 750 კვტ-დან 3000 კვტ-მდე სიმძლავრის მთავარი ძალოვანი დანადგარის მქონე გემის მეორე მექანიკოსი

1. 750 კვტ-დან 3000 კვტ-მდე სიმძლავრის მთავარი ძალოვანი დანადგარის მქონე გემის მეორე მექანიკოსი ამ კანონის მე-ნ მუხლში აღნიშნული ზოგადი მოთხოვნების დაკმაყოფილების გარდა ვალდებულია:

- ა) აკმაყოფილებდეს სავახტო მექანიკოსისადმი წყენებულ მოთხოვნებს და ჰქონდეს შესაბამისი დიპლომი;

- ბ) ჰქონდეს გემის სავახტო მექანიკოსის თანამდებობაზე მუშაობის არანაკლებ 16 თვის აღიარებული სტაჟი, მათ შორის, მეოთხე მექანიკოსად და მესამე მექანიკოსად მუშაობის არანაკლებ 12 თვის აღიარებული სტაჟი;

- გ) გაიაროს პრაქტიკული ხანძარსაწინააღმდეგო მომზადების აღიარებული კურსი.

2. მეორე მექანიკოსს გემზე, რომლის მთავარი ძალოვანი დანადგარის სიმძლავრე 750 კვტ-ზე ნაკლებია, შეუძლია დაეკავოს უფროსი მექანიკოსის თანამდებობა, ხოლო 3000 კვტ და მეტი სიმძლავრის მთავარი ძალოვანი დანადგარის მქონე გემზე – მესამე მექანიკოსის თანამდებობა.

მუხლი 27. 3000 კვტ და მეტი სიმძლავრის მთავარი ძალოვანი დანადგარის მქონე გემის მეორე მექანიკოსი

3000 კვტ და მეტი სიმძლავრის მთავარი ძალოვანი დანადგარის მქონე გემის მეორე მექანიკოსი ამ კანონის მე-ნ მუხლში აღნიშნული ზოგადი მოთხოვნების დაკმაყოფილების გარდა ვალდებულია:

- ა) აკმაყოფილებდეს სავახტო მექანიკოსისადმი წყენებულ მოთხოვნებს და ჰქონდეს შესაბამისი დიპლომი;

- ბ) ჰქონდეს სავახტო მექანიკოსის თანამდებობაზე მუშაობის

არანაკლებ 16 თვის აღიარებული სტაჟი, მათ შორის, მეოთხე მექანიკოსად და მესამე მექანიკოსად მუშაობის არანაკლებ 8 თვის სტაჟი;

გ) გაიაროს პრაქტიკული ხანძარსაწინააღმდეგო მომზადების აღიარებული კურსი;

დ) გემის მექანიკოსის თანამდებობაზე მუშაობისას ჰქონდეს მექანიზმების ქარხნული წესით შეკეთების გამოცდილება.

მუხლი 28. 750-დან 3000 კვტ-მდე სიმძლავრის მთავარი ძალოვანი დანადგარის მქონე გემის უფროსი მექანიკოსი

1. 750-დან 3000 კვტ-მდე სიმძლავრის მთავარი ძალოვანი დანადგარის მქონე გემის უფროსი მექანიკოსი ამ კანონის მე-6 მუხლში აღნიშნული ზოგადი მოთხოვნების დაკმაყოფილების გარდა ვალდებულია:

ა) აკმაყოფილებდეს სავაზტო მექანიკოსისადმი წაყენებულ მოთხოვნებს და ჰქონდეს სათანადო დიპლომი;

ბ) ჰქონდეს გემზე მუშაობის არანაკლებ 32 თვის აღიარებული სტაჟი, მათ შორის, მეორე მექანიკოსად მუშაობის არანაკლებ 16 თვის გამოცდილება;

გ) გაიაროს პრაქტიკული ხანძარსაწინააღმდეგო მომზადების აღიარებული კურსი;

დ) თეორიული ცოდნით, გემის მექანიზმების ექსპლუატაციისა და მომსახურების გამოცდილებით აკმაყოფილებდეს ადმინისტრაციის მოთხოვნებს, რაც დასტურდება სათანადო მოწმობით;

ე) მეორე მექანიკოსის თანამდებობაზე მუშაობისას ჰქონდეს მექანიზმების ქარხნული წესით შეკეთების გამოცდილება.

2. უფროს მექანიკოსს შეუძლია დაეყავოს მეორე მექანიკოსის თანამდებობა გემზე, რომლის მთავარი ძალოვანი დანადგარის სიმძლავრე 3000 კვტ და მეტია.

მუხლი 29. 3000 კვტ და მეტი სიმძლავრის მთავარი ძალოვანი დანადგარის მქონე გემის უფროსი მექანიკოსი

1. 3000 კვტ და მეტი სიმძლავრის მთავარი ძალოვანი დანადგარის მქონე გემის უფროსი მექანიკოსი ამ კანონის მე-6 მუხლში აღნიშნული

ზოგადი მოთხოვნების დაკმაყოფილების გარდა ვალდებულია:

ა) აკმაყოფილებდეს სავაზტო მექანიკოსისადმი წაყენებულ მოთხოვნებს და ჰქონდეს სათანადო დიპლომი;

ბ) ჰქონდეს გემზე მუშაობის არანაკლებ 36 თვის აღიარებულ სტაჟი, მათ შორის, მეორე მექანიკოსად მუშაობის 20 თვის გამოცდლება;

გ) გაიაროს პრაქტიკული ხანძარსაწინააღმდეგო მომზადებაცურსი;

დ) თეორიული ცოდნით და გემის მექანიზმების ექსპლუატაციისა და მომსახურების გამოცდილებით აკმაყოფილებდეს ადმინისტრაციის მოთხოვნებს, რაც დასტურდება სათანადო მოწმობით;

ე) მეორე მექანიკოსის თანამდებობაზე მუშაობისას ჰქონდეს მექანიზმების ქარხნული წესით შეკეთების გამოცდილება.

2. უფროს მექანიკოსს ყოველგვარი შეზღუდვის გარეშე შეუძლია დაიკავოს უფროსი მექანიკოსის თანამდებობა ნებისმიერ გემზე, გარდა ბირთვული ენერგეტიკის დანადგარების მქონე გემებისა.

მუხლი 30. გემის პირველი თანრიგის ელექტროინჟინერი

გემის პირველი თანრიგის ელექტროინჟინერის წოდების მისაღებად კანდიდატი ამ კანონის მე-6 მუხლში აღნიშნული ზოგადი მოთხოვნების დაკმაყოფილების გარდა ვალდებულია:

ა) ჰქონდეს უმაღლესი საზღვაო განათლება და გემის მეორე თანრიგის ელექტროინჟინერის დიპლომი;

ბ) გემზე, რომლის ელექტრომოწყობილობის სიმძლავრე 1500 კვტ და მეტია, ჰქონდეს ელექტროინჟინრად მუშაობის არანაკლებ 16 თვის აღიარებული სტაჟი.

მუხლი 31. გემის მეორე თანრიგის ელექტროინჟინერი

1. გემის მეორე თანრიგის ელექტროინჟინერის წოდების მისაღებად კანდიდატი ამ კანონის მე-6 მუხლში აღნიშნული ზოგადი მოთხოვნების დაკმაყოფილების გარდა ვალდებულია:

ა) ჰქონდეს უმაღლესი განათლება;

ბ) გემზე, რომლის ელექტრომოწყობილობის სიმძლავრე 600 კვტ და მეტია, ჰქონდეს ელექტროინჟინრად მუშაობის არანაკლებ 12 თვის აღიარებული სტაჟი.

2. კანდიდატს შეუძლია დაეკავოს ელექტროინჟინრის თანამდებობა, უფროსი ელექტროინჟინრის თანამდებობის ჩათვლით, გემზე, რომლის წევის ელექტროძრავის საერთო სიმძლავრე 3000 კვტ-ზე ნაკლებია.

3. კანდიდატს შეუძლია დაეკავოს ელექტროინჟინრის თანამდებობა, უფროსი ელექტროინჟინრის თანამდებობის ჩათვლით, გემზე, რომელსაც არ გააჩნია წევის ელექტროძრავა, ხოლო მისი ელექტრომოწყობილობის სიმძლავრე (თევზის მოპოვების, გადამუშავებისა და საზღვაო რეწვის დანიშნულების ელექტრომოწყობილობათა სიმძლავრის გარეშე) არანაკლებ 5000 კვტ-ია.

4. კანდიდატს ნებისმიერ გემზე შეუძლია დაეკავოს ელექტროინჟინრის თანამდებობა, მეორე თანრიგის ელექტროინჟინრის თანამდებობის ჩათვლით.

მუხლი 32. GMDSS ოპერატორი და შეზღუდული რაიონის GMDSS ოპერატორი

1. რადიოკავშირზე პასუხისმგებელ ოპერატორს ან გემზე რადიოკავშირის განმახორციელებელ პირს, რომელსაც მოეთხოვება GMDSS-ში მონაწილეობა, უნდა ჰქონდეს სათანადო დიპლომი ან ადმინისტრაციის მიერ რადიოკავშირის რეგლამენტის შესაბამისად გაცემული დიპლომი.

2. ოპერატორი უნდა იყოს არანაკლებ 18 წლისა და ჯანმრთელობით, განსაკუთრებით მხედველობის, სმენისა და მეტყველების მდგომარეობით, უნდა აკმაყოფილებდეს ადმინისტრაციის მოთხოვნებს.

3. ოპერატორი ვალდებულია გაიაროს სწავლებისა და მომზადების აღიარებული კურსი და თავისი კომპეტენტურობით აკმაყოფილებდეს საერთაშორისო სტანდარტების მოთხოვნებს.

მუხლი 33. ოპერატორ-რადიოტელეფონისტი

ოპერატორ-რადიოტელეფონისტი, რომელიც პასუხისმგებელია გემის რადიოკავშირზე ან/და ახორციელებს მას, ვალდებულია:

ა) ჰქონდეს ადმინისტრაციის მიერ რადიოკავშირის რეგლამენტი შესაბამისად გაცემული დიპლომი;

ბ) სასწავლო გეგმის შესაბამისად განახორციელოს პრაქტიკულ მეცადინეობები;

გ) ჰქონდეს სპეციალობის მიხედვით გემზე მუშაობის 6 თვის აღიარებული სტაჟი, სასწავლო პრაქტიკის ჩათვლით.

მუხლი 34. გემის რადიოელექტრონული მოწყობილობის პირველი კლასის ოპერატორი

1. გემის რადიოელექტრონული მოწყობილობის პირველი კლასის ოპერატორი, რომელიც პასუხისმგებელია რადიოკავშირზე, მის შეკეთებასა და მომსახურებაზე, ვალდებულია ჰქონდეს ადმინისტრაციის მიერ რადიოკავშირის რეგლამენტის და საერთაშორისო სტანდარტების მოთხოვნების შესაბამისად გაცემული დიპლომი.

2. უმაღლესი საზღვაო განათლების მქონე ოპერატორი ვალდებულია ჰქონდეს გემზე რადიოსპეციალისტად მუშაობის არანაკლებ 12 თვის აღიარებული სტაჟი, ხოლო საშუალო საზღვაო განათლების მქონე ოპერატორი – არანაკლებ 18 თვის აღიარებული სტაჟი.

მუხლი 35. გემის რადიოელექტრონული მოწყობილობის მეორე კლასის ოპერატორი

გემის რადიოელექტრონული მოწყობილობის მეორე კლასის ოპერატორი, რომელიც პასუხისმგებელია რადიოკავშირზე, მისი მოწყობილობის შეკეთებასა და მომსახურებაზე, ვალდებულია:

ა) ჰქონდეს ადმინისტრაციის მიერ რადიოკავშირის რეგლამენტის და საერთაშორისო სტანდარტების მოთხოვნების შესაბამისად გაცემული დიპლომი;

ბ) ჰქონდეს გემზე რადიოსპეციალისტად მუშაობის არანაკლებ 12 თვის აღიარებული სტაჟი.

მუხლი 36. რადიოოპერატორისათვის დაწესებული შეღავათები

1. ოპერატორ-ტელეფონისტს, რომელსაც მინიჭებული აქვს გემის რადიოსპეციალისტის წოდება, უფლება აქვს დაიკავოს ოპერატორ-

რადიოტელეფონისტის თანამდებობა რადიოსატელეფონო დანადგარით აღჭურვილ გემზე.

2. რადიოტელეგრაფისტს, რომელსაც მინიჭებული აქვს გემის რადიოსპეციალისტის წოდება, უფლება აქვს დაეყავოს რადიოოპერატორის თანამდებობა სანაპირო და საერთაშორისო ნაოსნობის ნებისმიერ გემზე.

თავი IV მოწმობები

მუხლი 37. მოწმობები

1. ადმინისტრაციის მიერ აღიარებულია შემდეგი მოწმობები:

- ა) საველი ნავიგაციის ვახტზე მდგომი რიგითი შემადგენლობის პირის (I კლასის მატროსი) მოწმობა;
- ბ) საველ სამანქანო ვახტზე მდგომი რიგითი შემადგენლობის პირის (I კლასის მოტორისტი) მოწმობა;
- გ) მტუმბავი მემანქანის (დონკერმანის) მოწმობა;
- დ) ავტომატიზებული რადიოლოკაციური სისტემისა და რადიოლოკაციური წვრთნის სპეციალისტის მოწმობა;
- ე) გემზე ხანძრის წინააღმდეგ ბრძოლის სპეციალისტის მოწმობა;
- ვ) გემზე სამაშველო კანჯოებისა და ტივების სპეციალისტის მოწმობა;
- ზ) ავადმყოფის მოვლის კომპეტენტურობის მოწმობა;
- თ) პირველი სამედიცინო დახმარების აღმოჩენის კომპეტენტურობის მოწმობა;
- ი) პირველადი ელემენტარული სამედიცინო დახმარების აღმოჩენის კომპეტენტურობის მოწმობა;
- კ) საშიში ტვირთების გადამზიდზე მუშაობის მოწმობა;
- ლ) ნავთობმზიდზე მუშაობის მოწმობა;
- მ) ქიმიურ ნივთიერებათმზიდზე მუშაობის მოწმობა;
- ნ) აღრეული ნავთობით ტანკების რეცხვის სისტემასთან მუშაობის მოწმობა;
- ო) ინერტული აირის სისტემასთან მუშაობის მოწმობა.

2. მოწმობების გაცემის წესს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად განსაზღვრავს ადმინისტრაცია.

3. დასაშვებია ამ მუხლის პირველ პუნქტში ჩამოთვლილი მოწმობების გაერთიანება საზღვაო ადმინისტრაციის მიერ მიღებული ფორმით.

თავი V

დიპლომის მისაღებად და მისი მოქმედების ვადის დასადასტურებლად კანდიდატის ცოდნის შემოწმება

მუხლი 38. დიპლომის მოქმედების ვადის დადასტურება

1. დიპლომის მოქმედების ვადაა 5 წელი.
2. კანდიდატის პროფესიული კომპეტენტურობა მტკიცდება:
 - ა) ბოლო 5 წლის განმავლობაში მუშაობის არანაკლებ 1 წლის აღიარებული სტაჟით; ან
 - ბ) იმ ფუნქციების შესრულებით, რომლებიც გათანაბრებულია გემზე მუშაობის ამ სტაჟთან; ან
 - გ) კურსის წარმატებული დამთავრებით; ან
 - დ) გემის ზესაშტატო ერთეულის თანამდებობაზე დუბლიორად მუშაობის არანაკლებ 3 თვის აღიარებული სტაჟით.

მუხლი 39. დიპლომის მისაღებად კანდიდატის ცოდნის შემოწმება

1. დიპლომის მისაღებად კანდიდატის ცოდნა მოწმდება გამოცდების ჩაბარებით და ადმინისტრაციის მიერ აღიარებული შემოწმების გავლით, საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.
2. კანდიდატის ცოდნას ამოწმებს ადმინისტრაციის მუდმივმოქმედი სახელმწიფო საზღვაო საკვალიფიკაციო კომისია, რომელსაც ნიშნავს ადმინისტრაცია.
3. სახელმწიფო საზღვაო საკვალიფიკაციო კომისიის წევრებად ინიშნებიან ამ კანონის მე-5 მუხლით გათვალისწინებული შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე პირები.

4. სახელმწიფო საზღვაო საკვალიფიკაციო კომისიის წევრებს უფლება აქვთ საზღვაო სასწავლებლებსა და ცენტრებში დაესწრონ გამოცდებს.

5. ცოდნის შემოწმება ხდება 5 წელიწადში ერთხელ, ხოლო რეგარეშე შემოწმება შეიძლება მოეწვოს ამ კანონის VII თავში აღნიშნულ შემთხვევებში.

მუხლი 40. დიპლომის მისაღებად კანდიდატის ცოდნის შემოწმების ვადა

1. კანდიდატის ცოდნის შემოწმების ხანგრძლივობა არ უნდა აღემატებოდეს 5 სამუშაო დღეს.

2. კანდიდატის ცოდნის შემოწმების შედეგებზე დგება ოქმი, რომლის ფორმას ამტკიცებს ადმინისტრაცია და რომელიც წარმოადგენს საფუძველს შესაბამისი დიპლომის მისაღებად და თანამდებობის დასაკავებლად.

3. კანდიდატი, რომლის ცოდნა არაადაკმაყოფილებელია, შესაბამის კომისიას 6 თვის ვადაში განმეორებით აბარებს გამოცდებს.

4. თუ კანდიდატის ცოდნა განმეორებითი შემოწმებისას კვლავ არაადაკმაყოფილებელი იქნება, კომისია ადმინისტრაციას წარუდგენს დასკვნას, რის საფუძველზედაც ადმინისტრაცია 1 წლის ვადით აჩერებს დიპლომის მოქმედებას.

თავი VI დიპლომისა და მოწმობის გაცემა

მუხლი 41. დიპლომისა და მოწმობის მისაღებად საჭირო საბუთები

დიპლომისა და მოწმობის მისაღებად საჭირო საბუთების ნუსხას საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად ადგენს ადმინისტრაცია.

მუხლი 42. დიპლომის მისაღებად ნაოსნობის ვადების აღრიცხვა

დიპლომის მისაღებად ნაოსნობის ვადაში არ ჩაეთვლება:

- ა) გემთწამყვანს:
- ა.ა) ნაოსნობა საშუალო გემზე;
 - ა.ბ) ნაოსნობა, რომლის დროსაც მას ეკავა ლოცმანის თანამდებობა;
 - ა.გ) ნაოსნობა სპორტულ გემზე;
 - ა.დ) ნაოსნობა 500-ზე ნაკლები საერთო ტევადობის გემზე, 500 და მეტი საერთო ტევადობის გემის კაპიტნის სავაზტო თანაშემწის დიპლომის მისაღებად;
 - ა.ე) ნაოსნობა ნავსადგურის აკვატორიის ფარგლებში;
 - ა.ვ) ნაოსნობა მცურავ ღოვზე, მცურავ ამწესა და გამწმენდ გემზე;
 - ა.ზ) შესაკეთებელი დგომა ერთ თვეზე მეტი ხნით;
- ბ) გემის მექანიკოსს:
- ბ.ა) ნაოსნობა საშუალო გემზე;
 - ბ.ბ) ნაოსნობა სპორტულ გემზე;
 - ბ.გ) ნაოსნობა 750 კვტ და ნაკლები სიმძლავრის მთავარი ძალოვანი დანადგარის მქონე გემზე;
 - ბ.დ) ნაოსნობა მცურავ ღოვსა და მცურავ ამწეზე;
- გ) ელექტროინჟინერს:
- გ.ა) ნაოსნობა არათვითმავალ გემზე, რომლის ელექტრომოწყობილობის სიმძლავრე 50 კვტ-ზე ნაკლებია;
 - გ.ბ) ნაოსნობა მცურავ ღოვსა და მცურავ ამწეზე;
 - გ.გ) ნაოსნობა სპორტულ გემზე.

თავი VII

დიპლომის ან მოწმობის ჩამორთმევა და მოქმედების ვადის დროებითი შეჩერება

მუხლი 43. დიპლომის ან მოწმობის ჩამორთმევა და მოქმედების ვადის დროებითი შეჩერება

1. დიპლომის ჩამორთმევა ხდება საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ შემთხვევებში, სასამართლოს გადაწყვეტილების საფუძველზე.

2. დიპლომის ან მოწმობის მოქმედების ვადის დროებით შეჩერებას „საზღვაო დისციპლინარული წესდების“ შესაბამისად ახდენს:

- ა) ადმინისტრაცია;
 - ბ) გემის კაპიტანი;
 - გ) ნავსადგურის კაპიტანი ადმინისტრაციასთან შეთანხმებით.
3. დიპლომის ან მოწმობის მოქმედების ვადის დროებითი შეჩერება ხდება საზღვაო ინციდენტის მოკვლევის პერიოდში, ხოლო შემდგომი გადაწყვეტილება დიპლომის ან მოწმობის მოქმედების ვადის დროებითი შეჩერების შესახებ მიიღება მოკვლევის შედეგების გათვალისწინებით, არა უმეტეს ერთ წლამდე ვადით.
4. ადმინისტრაცია ყველა სახის დისციპლინარული გადაცდომის განხილვისას ხელმძღვანელობს საქართველოს საზღვაო კოდექსით, დებულებით „საზღვაო ინციდენტების მოკვლევის შესახებ“, „საზღვაო დისციპლინარული წესდებითა“ და ამ კანონით.
5. დიპლომის მოქმედების ვადის განახლებამდე უნდა მოხდეს კანდიდატის ცოდნის შემოწმება ამ კანონის შესაბამისად.

თავი VIII მეზღვაურთა ჯანმრთელობის მდგომარეობისადმი წაყენებული სამედიცინო მოთხოვნები

მუხლი 44. მეზღვაურთა ჯანმრთელობის მდგომარეობისადმი წაყენებული მოთხოვნები

მეზღვაურის საქმიანობის უფლების მოსაპოვებლად თითოეულმა კანდიდატმა უნდა გაიაროს სამედიცინო შემოწმება საქართველოს კანონმდებლობისა და საერთაშორისო სტანდარტების მოთხოვნათა შესაბამისად.

მუხლი 45. სამედიცინო შემოწმების ვადა

1. თითოეულმა მეზღვაურმა (მამაკაცები – 60 წლამდე, ქალები – 55 წლამდე) ორ წელიწადში ერთხელ უნდა გაიაროს სამედიცინო შემოწმება, ხოლო მითითებული ასაკის ზემოთ – წელიწადში ერთხელ.
2. გარკვეული სახის ქრონიკული დაავადებების შემთხვევაში სამედიცინო კომისიას შეუძლია დაადგინოს სამედიცინო შემოწმების სხვა ვადები.

მუხლი 46. სამედიცინო კომისია

ადმინისტრაცია სპეციალიზებულ საზღვაო სამედიცინო ცენტრთან საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს რეკომენდაციათა გათვალისწინებით ქმნის სამედიცინო კომისიას.

**თავი IX
დასკვნითი დებულებანი**

მუხლი 47. ძალადაკარგული ნორმატიული აქტი

ამ კანონის ამოქმედებისთანავე ძალადაკარგულად ჩაითვალოს საქართველოს მინისტრთა კაბინეტის 1994 წლის 5 აგვისტოს დადგენილება „საქართველოს რესპუბლიკის საზღვაო გემების სამეთაურო შემადგენლობის პირთა წოდებების შესახებ“.

მუხლი 48. კანონის ამოქმედება

ეს კანონი ამოქმედდეს გამოქვეყნებისთანავე.

საქართველოს პრეზიდენტი ედუარდ შევარდნაძე
თბილისი,

2000 წლის 26 სექტემბერი.
№506-IX

წინამდებარე კანონში შეტანილია ცვლილებები

საქართველოს პარლამენტის მიერ 2001 წლის 27 აპრილს, №868-III

